

DODATAK III TEMELJNOM KOLEKTIVNOM UGOVORU ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA KORAK NAPRIJED U OSIGURAVANJU MATERIJALNIH I SOCIJALNIH PRAVA ZAPOSLENIKA

Zaposlenici u javnim službama po prvi će puta 2024. godine dobiti godišnju nagradu za uskršnje blagdane

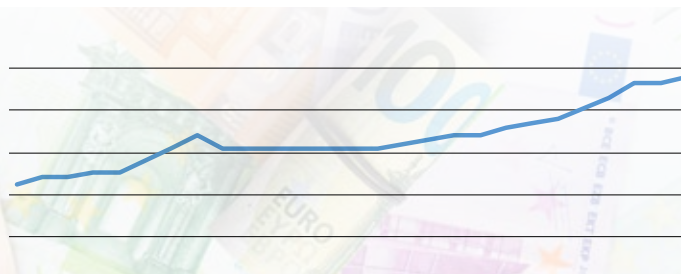
STR. 3

MARIJA KUNŠTEK, TAJNICA PODRUŽNICE HSS MS-MT-a I VESNA GLAS, POVJERENICA HSS MS-MT-a, U DOMU ZDRAVLJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Sestre su stup našeg društva, zaslužuju više, da nema Sindikata bilo bi mnogo gore, Sindikat je brana i zaštita, jamac da se poštuje TKU i GKU

STR. 12

U IDUĆOJ GODINI NASTAVLJA SE RAD NA DALJNJEM RASTU PLAĆA U INTERESU ČLANOVA SINDIKATA

Sindikati imaju mogućnost u granskim kolektivnim ugovorima ugovoriti određene dodatke koji nisu propisani Zakonom o plaćama

STR. 7

TAMARA ILIČIĆ, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA ŽUPANJA

Naša podružnica ima stabilan broj članova Sindikata s tendencijom rasta

STR. 9

IVAN SIČANICA, POVJERENIK HSS MS-MT-a NACIONALNE MEMORIJALNE BOLNICE „DR. JURAJ NJAVRO“ VUKOVAR

Kod nas je novom sistematizacijom mnogima priznata završena stručna sprema

STR. 10

TOMISLAV GRETZER, POVJERENIK HSS MS-MT-a U OŽB POŽEGA

Naša podružnica HSS MS-MT-a je jaka, i zbog broja članova, te rada i odlične suradnje sa središnjicom

STR. 11

Očekuje nas borba za pozicioniranje medicinskih sestara i medicinskih tehničara u novom sustavu koeficijenata

Na izradi novog Zakona o plaćama kontinuirano radimo već godinu dana, a kao članovi Matice hrvatskih sindikata svojim prijedlozima i inicijativama sudjelovali smo u radu predmetne Radne skupine. Stoga ćemo se i nadalje maksimalno zauzeti u radu na uredbama o koeficijentima koje trebaju osigurati bolje pozicioniranje medicinskih sestara i tehničara kako bismo pridonijeli rastu plaća povećanjem koeficijenata radnih mjesta

Poštovane članice i članovi, dragi čitatelji, kako to biva na kraju svake godine, vrijeme je da se osvrnemo na prošlu godinu, a i da počnemo razmišljati o novim ciljevima i željama koje želimo ostvariti u novoj godini.

Godinu na odlasku pamtit ćemo po mirnim okupljanjima krajem travnja ispred zdravstvenih ustanova, a zatim i po velikom prosvjedu 11. svibnja „I mi smo zdravstvo“ kojim smo iskazali našu borbu za dostojanstvo i ravnopravnost u radu te time ponovno pokazali koliko smo važna sestrinska organizacija u sustavu zdravstva. Snaga sindikata ovisi o broju članova, informiranosti i aktivnosti, a naših 32 godine neprekidnog rada, postojanja i zauzetosti za medicinske sestre i medicinske tehničare dokazuju da smo jedan od najsnažnijih sindikata u zdravstvu.

U 2022. uspjeli smo izboriti i povećati osnovicu od 4 % od 1. svibnja i 6 % od 1. listopada, a ove, 2023. godine, 2 % od 1. travnja te osigurati dodatno povećanje osnovice za 5 % od 1. listopada. Također, bilo je i povećanja koeficijenata složenosti poslova od 3 % do 5,8 % od 6. svibnja ove godine te uvođenje privremenog dodatka od 100, 80 i 60 eura od 1. lipnja. Ugovorena su i druga materijalna prava, povećanje regresa na 300 eura, povećanje božićnice na 300 eura, dar za sv. Nikolu od 100 eura te iznos novougovorenog materijalnog prava uskrsnice od 100 eura.

To je nezanemariv korak naprijed u postizanju ciljeva povećanja plaća medicinskih sestara i medicinskih tehničara u prethodnoj, ovoj i sljedećoj godini.

U idućem razdoblju očekuje nas borba za pozicioniranje medicinskih sestara i medicinskih tehničara u novom sustavu koeficijenata.

Na izradi novog Zakona o plaćama kontinuirano radimo već godinu dana, a kao

članovi Matice hrvatskih sindikata svojim prijedlozima i inicijativama sudjelovali smo u radu predmetne Radne skupine. Stoga ćemo se i nadalje maksimalno zauzeti u radu na uredbama o koeficijentima koje trebaju osigurati bolje pozicioniranje medicinskih sestara i tehničara kako bismo pridonijeli rastu plaća povećanjem koeficijenata radnih mjesta.

Ovu godinu pamtit ćemo i po predavanju knjige „Srcem za ranjenu Hrvatsku“, autora Ivica Radoša, objavljene u nakladi našeg Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i medicinskih tehničara. Kako kaže autor, poruka te knjige je da vrijednost Domovinskog rata moramo njegovati i čuvati, a jedan od načina je memoaristika odnosno bilježenje svjedočenja ljudi koji su dali svoj obol u Domovinskom ratu.

U ratu nisu sudjelovali samo generali, zapovjednici i političari, nego vrijedni i požrtvovni ljudi poput medicinskih sestara i tehničara koji su žrtvovali svoje živote kako bi pomagali drugima.

Blagdani koji su pred nama dio su kulture i baštine naroda. Oni nas uče zajedništvu i pripadanju, spajaju prošlost i sadašnjost i daju osnovu za budućnost. Stoga pozdravimo ovu godinu na odlasku pametniji i mudriji, a u novu kročimo s osmijehom i optimizmom. Želim vam svima blagoslovljen Božić, sretno blagdane te zdravu i uspješnu novu 2024. godinu.

Anica Prašnjak,
predsjednica Glavnog vijeća
HSS MS-MT-a

DODATAK III TEMELJNOM KOLEKTIVNOM UGOVORU ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA KORAK NAPRIJED U OSIGURAVANJU MATERIJALNIH I SOCIJALNIH PRAVA ZAPOSLENIKA U JAVNOM SEKTORU U HRVATSKOJ

Zaposlenici u javnim službama po prvi će puta 2024. godine dobiti godišnju nagradu za uskršnje blagdane

Dodatkom III Temeljnog kolektivnog ugovoru ugovoreno je povećanje osnovice za izračun plaće od 5 % od 1. listopada 2023. godine, povećanje božićnice s 232,27 eura na 300 eura, ugovoren je i regres u iznosu od 300 eura (s obzirom na to da je iznos regresa za 2023. godinu bio utvrđen Memorandumom o razumijevanju i Odlukom Vlade RH) te iznos novougovorenog materijalnog prava uskrsnice od 100 eura

Dodatkom III. Temeljnog kolektivnog ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, koji je potpisan 25. listopada 2023. godine, mijenja se i dopunjuje Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama te uređuju materijalna prava službenika i namještenika u javnim službama.

Dodatkom III Temeljnog kolektivnog ugovoru ugovoreno je povećanje osnovice za izračun plaće od 5 % od 1. listopada 2023. godine (osnovica za izračun plaće od 1. listopada 2023. godine iznosi 947,18 eura, plaća za listopad koja se isplaćuje

u studenome), povećanje božićnice s 232,27 eura na 300 eura, ugovoren je i regres u iznosu od 300 eura (s obzirom na to da je iznos regresa za 2023. godinu bio utvrđen Memorandumom o razumijevanju i Odlukom Vlade RH) te iznos novougovorenog materijalnog prava uskrsnice od 100 eura.

Mogućnost novih pregovora

Također je ugovoreno da će se, u slučaju da propisi kojima se uređuju plaće u državnoj službi i javnim službama, i to novi Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama te dvije uredbе kojima se utvrđuju nazivi

radnih mjesta, uvjeti za raspored, klasifikacija radnih mjesta i pripadajući platni razred te koeficijenti za obračun plaće u državnoj službi i javnim službama, ne stupe na snagu do 1. ožujka 2024. godine, pristupiti pregovorima za osnovicu u 2024. godini.

Nadalje, Dodatkom III dopunjen je članak 37. Temeljnog kolektivnog ugovora koji uređuje pitanje naknada plaće za vrijeme bolovanja, na način da se pod naknadom plaće podrazumijeva naknada plaće isplaćena za vrijeme bolovanja, odnosno naknada plaće čiji je iznos manji od visine naknade plaće koju bi

zaposlenik ostvario da je radio u redovnom radnom vremenu.

Prava na plaćeni dopust

Što se tiče prava na plaćeni dopust, Dodatak III. proširuje prava zaposlenika u javnim službama. Članak 43. dopunjen je tako da zaposlenici ostvaruju pravo na plaćeni dopust za slučajevne odsutnosti s posla kada je zbog osobito važnog i hitnog obiteljskog razloga uzrokovanog bolešću ili nesretnim slučajem prijeko potrebna njegova trenutačna nazočnost, i to ukupno tri dana tijekom jedne kalendarske godine.

Sukladno Temeljnog kolektivnog ugovora

tivnom ugovoru, zaposlenik ima pravo na plaćeni dopust za svaki smrtni slučaj i svako darivanje krvi neovisno o broju dana koje je tijekom iste kalendarske godine iskoristio po drugim osnovama, a Dodatkom III ugovoreno je da se navedeno odnosi i za svaki slučaj odsutnosti s posla kada je zbog osobito važnog i hitnog obiteljskog razloga uzrokovanog bolešću ili nesretnim slučajem prijeko potrebna njegova trenutačna nazočnost.

Člankom 44. a ugovoreno je i pravo zaposlenika na dopust za pružanje osobne skrbi. Zaposlenik ima pravo na neplaćeni dopust u ukupnom trajanju od 5 radnih dana za pružanje osobne skrbi. Pod pružanjem osobne skrbi smatra se skrb koju zaposlenik pruža članu uže obitelji ili osobi koja živi u istom kućanstvu i koja joj je potrebna zbog ozbiljnog zdravstvenog razloga. Pod istim kućanstvom smatra se zajednica osoba određena propisom kojim se uređuje socijalna skrb. Poslodavac može, u svrhu odobravanja prava na dopust za pružanje osobne skrbi, od zaposlenika zahtijevati dokaz o postojanju ozbiljnog zdravstvenog razloga osobe kojoj zaposlenik pruža skrb, a tijekom razdoblja korištenja prava na pružanje skrbi poslodavac ne smije zaposlenika koji se tim pravom koristi odjaviti iz obveznih osiguranja.

Vremensko važenje pisanog upozorenja

Dodatak III. donosi promjene u vezi sa sankcijama odnosno utvrđuje vremensko važenje pisanog upozorenja na obvezu iz radnog odnosa (članak 46. a). Pisano upozorenje poslodavca prije redovitog otkazivanja ugovora o radu uvjetovanog ponašanjem zaposlenika briše se iz evidencije nakon tri godine od dana njegova uručivanja zaposleniku te se istekom toga razdoblja smatra kao da takvog upozorenja nije bilo. Na-

U pogledu obrazovanja, dopunjen je članak 52. st. 2., i to tako da će se osnovna plaća zaposlenika uvećati za 5 % ako zaposlenik ima završen sveučilišni specijalistički studij (spec. i univ. spec. – razina VII.2. Hrvatskog klasifikacijskog okvira ili završen poslijediplomski stručni studij koji se izvodi na sveučilištu – kratica mr. uz naznaku struke – predbolonjski studiji), 8 % ako zaposlenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti, odnosno za 15 % ako zaposlenik ima znanstveni stupanj doktora znanosti, neovisno o tome je li poslijediplomski specijalistički studij, magisterij, odnosno doktorat znanosti u funkciji radnog mjesta ili nije

vedeno pomaže zaštitu zaposlenika od negativnih posljedica prošlih incidenata ili ponašanja. U pogledu obrazovanja, dopunjen je članak 52. st. 2., i to tako da će se osnovna plaća zaposlenika uvećati za 5 % ako zaposlenik ima završen sveučilišni specijalistički studij (spec. i univ. spec. – razina VII.2. Hrvatskog klasifikacijskog okvira ili završen poslijediplomski stručni studij koji se izvodi na sveučilištu – kratica mr. uz naznaku struke – predbolonjski studiji), 8 % ako zaposlenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti, odnosno za 15 % ako zaposlenik ima znanstveni stupanj doktora znanosti, neovisno o tome je li poslijediplomski specijalistički studij, magisterij, odnosno doktorat znanosti u funkciji radnog mjesta ili nije.

Naknada za bolovanje

Dodatak III proširuje prava zaposlenika u pogledu naknade plaće zbog odsutnosti s rada zbog bolovanja, i to do 42 dana na način da zaposleniku, neovisno o vrsti bolovanja, pripada naknada plaće u visini 85 % njegove plaće kao da je radio u redovnom radnom vremenu ili u visini 85 % njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za

rad) ako je to povoljnije za zaposlenika.

Nadalje, naknada plaće u visini 100 % iznosa njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje, pripada zaposleniku kada je na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu, i to za vrijeme trajanja bolovanja zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu. Ako je u tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojemu je započeto bolovanje zaposlenik za dio razdoblja ili za cijelo razdoblje ostvario pravo na naknadu plaće, tada mu se za to vrijeme obračunava naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu i kao takva uračunava u spomenuti prosjek, a ako je posebnim propisima pravo na naknadu plaće iz ovoga članka uređeno na povoljniji način, na zaposlenika će se primijeniti to povoljnije pravo.

Dva tumačenja TKU-a

Vežano uz navedeno Povjerenstvo za tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama donijelo je dva tumačenja.

Tumačenje br. 151/23 od 9. studenoga 2023.: Sukladno članku 57. stavku TKU-a, ako je zaposlenik odsutan s rada zbog bolovanja do 42 dana, neovisno o

vrsti bolovanja, pripada mu naknada plaće u visini 85 % njegove plaće kao da je radio u redovnom radnom vremenu ili u visini 85 % njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za rad), ako je to povoljnije za zaposlenika. Pod vrstom bolovanja smatraju se sve vrste bolovanja koje odredi izabrani liječnik sukladno posebnom propisu. Sukladno članku 57. stavku 4. TKU-a, ako je posebnim propisima pravo na naknadu plaće iz ovoga članka uređeno na povoljniji način, na zaposlenika će se primijeniti to povoljnije pravo. Sukladno članku 57. stavku 1. TKU-a, za obračun naknade za vrijeme bolovanja uzimaju se prosječne mjesečne plaće zaposlenika ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje. Primjerice, kod bolovanja koje je počelo u srpnju u prosjek za obračun naknade ulaze plaće za travanj, svibanj i lipanj, a kod bolovanja koje je započeto u kolovozu u prosjek za obračun naknade ulaze plaće za travanj, svibanj, lipanj i srpanj. Sukladno članku 57. stavku 1. TKU-a, za obračun naknade za vrijeme bolovanja koje je započeto u jednom mjesecu i nastavilo se u sljedeći mjesec (neprekinuto bolo-

vanje) uzimaju se prosječne mjesečne plaće zaposlenika ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje. Primjerice, kod bolovanja koje je započeto u srpnju i nastavljeno u kolovozu (u kontinuitetu), u prosjek za obračun naknade ulaze plaće za travanj, svibanj i lipanj jer je kontinuirano bolovanje započeto u srpnju. **Tumačenje br. 153/23 od 28. studenoga 2023.:** Sukladno članku 57. TKU-a, ako je zaposlenik odsutan s rada zbog bolovanja do 42 dana, neovisno o vrsti bolovanja, pripada mu naknada plaće u visini 85 % njegove plaće kao da je radio u redovnom radnom vremenu ili u visini 85 % njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za rad), ako je to povoljnije za zaposlenika. Pod vrstom bolovanja smatraju se sve vrste bolovanja koje odredi izabrani liječnik sukladno posebnom propisu, neovisno o tome na čiji se teret naknada za bolovanje isplaćuje (na teret poslodavca ili na teret HZZO-a). Dakle, navedene odredbe odnose se i na bolovanje zbog komplikacija u trudnoći, njege djeteta i sl., u kojem slučaju naknada za bolovanje ide na teret HZZO-a od prvog dana bolovanja. Ako se u navedenim slučajevima dogodi da je naknada za bolovanje koju isplaćuje HZZO manja od naknade za bolovanje koju bi prema odredbama članka 57. TKU-a trebao isplatiti poslodavac, poslodavac je dužan zaposleniku isplatiti razliku naknade plaće s te osnove. U svrhu izračuna i isplate razlike naknade plaće za bolovanje, zaposlenik je dužan poslodavcu dostaviti dokaz o visini naknade za bolovanje koju mu je isplatio HZZO (izvadak/ispis s tekućeg računa zaposlenika iz kojeg je vidljiva uplata HZZO-a s osnove naknade za bolovanje).

Prekid rada zbog izvanrednih okolnosti

Dodatak III. člankom 57. a Temelnim kolektivnom ugovoru uređuje naknadu za vrijeme prekida rada zbog izvanrednih okolnosti, i to znatno povoljnije nego li je to propisano Zakonom o radu. Naime, za vrijeme prekida rada do kojeg je došlo u slučaju nastanka izvanrednih okolnosti nastalih uslijed epidemije,

bolesti, potresa, poplave, ekološkog incidenta i sličnih pojava, zaposlenik ima pravo na naknadu plaće u visini njegove prosječne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je nastala izvanredna okolnost (uračunavajući sva primanja u novcu i naravi koja predstavljaju naknadu za rad) ili u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu, ovisno o tome što je za zaposlenika povoljnije. Dodatno, Dodatak III prava ugovorena člankom 61. utvrđuje i za izvanbračnog druga ili životnog partnera zaposlenika. Člankom 66. a ugovorena je naknada troškova u slučaju rada na izdvojenom mjestu rada te zaposlenik ima pravo na naknadu troškova nastalih zbog obavljanja posla na izdvojenom mjestu rada, po danu, u iznosu koji je neoporeziv u skladu s posebnim propisom o porezu na dohodak, ako je takav rad ugovoren kao stalan ili kada razdoblje tijekom jednog kalendarskog mjeseca traje dulje od sedam radnih dana.

Naknada se zaposleniku isplaćuje najkasnije s isplatom plaće koja se zaposleniku isplaćuje za prethodni mjesec.

Godišnja nagrada za uskrnsne blagdane

Kada je riječ o godišnjoj nagradi za uskrnsne blagdane, utvrđen je iznos za 2024. godinu i omogućava pregovore o visini te nagrade svake godine.

Na kraju, Dodatak III poboljšava mehanizam za rješavanje pritužbi u slučaju neželjenog ponašanja, osiguravajući zaposlenicima sredstva za zaštitu od takvih situacija, i to tako da je poslodavac koji zapošljava najmanje 20 zaposlenika dužan, uz prethodnu pisanu suglasnost osobe za koju predlaže imenovanje, imenovati jednu osobu, a poslodavac koji zapošljava više od 75 zaposlenika dužan je imenovati dvije osobe različitog spola koje su osim njega ovlaštene primati rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva zaposlenika. Dodatak III. Temelnim kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama znan je korak naprijed u osiguravanju materijalnih i socijalnih prava zaposlenika u javnom sektoru u Hrvatskoj. Ove promjene pokazuju posvećenost pravdi i ravnoteži između poslovnih i obiteljskih obveza te pružaju veću sigurnost i potporu zaposlenicima u javnom sektoru.

ODLAZAK BILJANE ČURUVIJE

Upravo je Biljana uvijek bila prva osoba koju bismo vidjeli pri dolasku u ured, ona je bila ta koja bi nam prva pružila ruku dobrodošlice i rekla riječi podrške

Od samoga početka rada Sindikata aktivno je sudjelovala u svim radnim i sindikalnim aktivnostima za poboljšanje uvjeta rada i života svojih kolegica i kolega, medicinskih sestara i medicinskih tehničara. Bila je veliki profesionalac u poslu, društvena, vedra i srčana osoba, spremna svakome pomoći

U subotu, 21. listopada 2023., napustila nas je naša kolegica, viša medicinska sestra, dugogodišnja djelatnica Ureda Sindikata.

Biljana Čuruvija rođena je 10. veljače 1950. godine. Uz pokojnu Milenu Delak, prvu našu predsjednicu, bila je prvi djelatnik Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara – medicinskih tehničara i slobodno možemo reći kako su njih dvije zajedno utrle put uspješnom radu Sindikata.

Od samoga početka rada Sindikata aktivno je sudjelovala u svim radnim i sindikalnim aktivnostima za poboljšanje uvjeta rada i života svojih kolegica i kolega, medicinskih sestara i medicinskih tehničara. Bila je veliki profesionalac u poslu, društvena, vedra i srčana osoba, spremna svakome pomoći.

U svomu radu Biljana je imala izražene organizacijske sposobnosti te je u 20 godina rada u Sindikatu stekla poštovanje kako kolega iz ureda, velikog broja članova, tako i brojnih poslovnih suradnika s kojima je s lakoćom surađivala pri organizaciji brojnih sastanaka, skupova, seminara, sindikalnih akcija i obilježavanja obljetnica Sindikata.

Upravo je Biljana bila osoba koju smo prvu vidjeli pri dolasku u ured, ona je bila ta koja nam je prva pružila ruku dobrodošlice i rekla riječi podrške.

Uvijek će biti dio nas, našeg kolektiva, našeg Sindikata i uvijek ćemo je rado spominjati i sjećati se naših zajedničkih trenutaka.

Bila nam je neizmjerena čast poznavati je, raditi i surađivati s njom. Draga naša Biljana, uvijek ćeš biti u našim srcima, u našim molitvama i u našim mislima. Počivala u miru Božjem.

Sukladno članku 57. TKU-a, ako je zaposlenik odsutan s rada zbog bolovanja do 42 dana, neovisno o vrsti bolovanja, pripada mu naknada plaće u visini 85 % njegove plaće kao da je radio u redovnom radnom vremenu ili u visini 85 % njegove prosječne mjesečne plaće ostvarene u tri mjeseca neposredno prije mjeseca u kojemu je započeto bolovanje, ako je to povoljnije za zaposlenika. Ako se u navedenim slučajevima dogodi da je naknada za bolovanje koju isplaćuje HZZO manja od naknade za bolovanje koju bi prema odredbama članka 57. TKU-a trebao isplatiti poslodavac, poslodavac je dužan zaposleniku isplatiti razliku naknade plaće s te osnove

KOLEKTIVNI UGOVOR ZA DJELATNOST ZDRAVSTVA I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

Sindikati očekuju što skoriji nastavak pregovora o sklapanju novog granskog kolektivnog ugovora

Pregovori za sklapanje novog Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja počeli su u ožujku ove godine i do srpnja je održano 12 sastanaka pregovaračkih odbora sindikata i Vlade RH. Početkom listopada sva tri reprezentativna sindikata (Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara – medicinskih tehničara, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske i Hrvatski liječnički sindikat) uputili su Ministarstvu zdravstva zahtjev za nastavkom pregovora

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja potpisan 26. ožujka 2018. godine, zajedno s dodacima (Dodatak I sklopljen 25. ožujka 2019., Dodatak II sklopljen 27. rujna 2019., Dodatak III sklopljen 5. svibnja 2020. te Dodatak IV sklopljen 30. prosinca 2022.) važio je do 25. ožujka 2023. godine.

Nakon isteka roka na koji je taj Kolektivni ugovor bio sklopljen, u njemu sadržana pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnog odnosa kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu, produljeno su se primjenjivala tri mjeseca od isteka roka na koji je sklopljen, odnosno do 25. lipnja 2023. godine.

Odluka o važenju odredbi i nakon isteka Kolektivnog

Vlada Republike Hrvatske 21. lipnja 2023. godine donijela je odluku o primjeni prava iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nakon isteka produljene primjene za zaposlenike u sustavu zdravstva. Sukladno predmetnoj Odluci, sva materijalna i nematerijalna prava koja su zaposlenici u sustavu zdravstva na koje se primjenjuje Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja ostvarili iz rada i po osnovi rada temeljem Kolektivnog ugovora, priznaju se i primjenjuju u istom opsegu i nakon isteka produljene primjene pravnih pravila sadržanih u Kolektivnom ugovoru.

Pregovori za sklapanje novog Kolektivnog

ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja počeli su u ožujku ove godine i do srpnja je održano 12 sastanaka pregovaračkih odbora sindikata i Vlade RH. Početkom listopada sva tri reprezentativna sindikata (Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara – medicinskih tehničara, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske i Hrvatski liječnički sindikat) uputili su Ministarstvu zdravstva zahtjev za nastavkom pregovora.

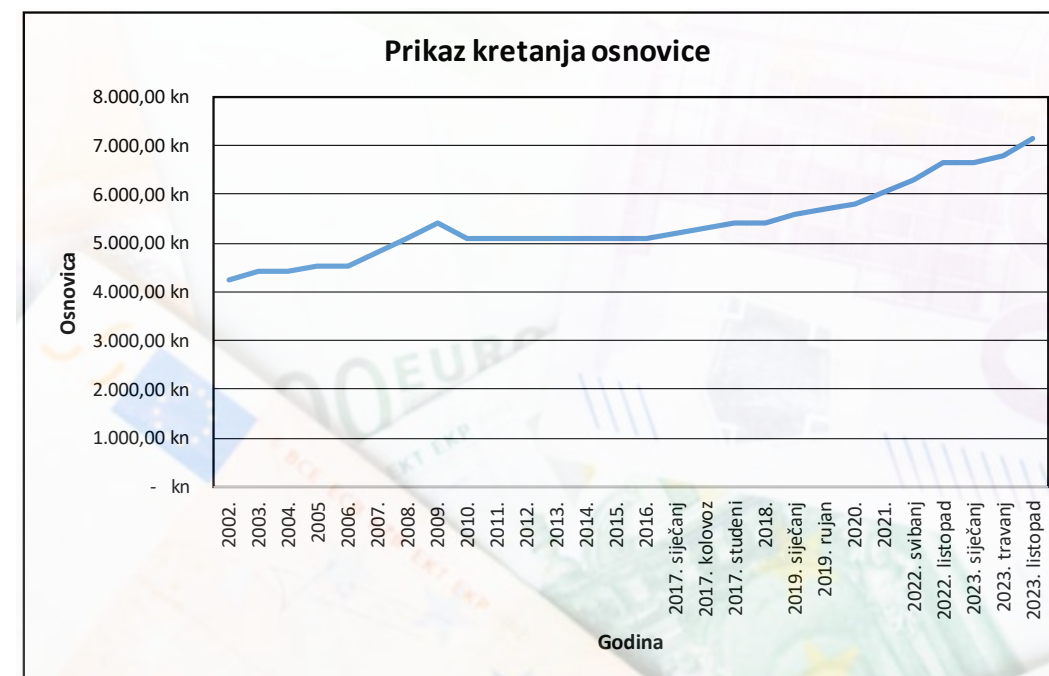
Za zdravstvo nastavak pregovora u prosincu

Na sastanku reprezentativnih sindikata s ministrom zdravstva rečeno nam je da će

se pregovori o Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva nastaviti u prosincu. Iz navedenog zaključujemo da je i Ministarstvu zdravstva, kao i ostalim nadležnim ministarstvima u ovom trenutku prioritet priprema i završetak novog Zakona o plaćama u javnim službama i uredbi o koeficijentima, jer o njihovom donošenju ovisi priljev značajnih sredstava iz EU.

Na prijašnjim sastancima sindikatima javnih službi rečeno je da novi Zakon o plaćama te popratne uredbe moraju stupiti na snagu u propisanim rokovima, s obzirom na to da se ne želi riskirati gubitak spomenutih sredstava iz EU fondova.

O donošenju novog Zakona o plaćama u javnim službama i uredbi o koeficijentima ovisi priljev značajnih sredstava iz EU. Na prijašnjim sastancima sindikatima javnih službi rečeno je da novi Zakon o plaćama te popratne uredbe moraju stupiti na snagu u propisanim rokovima, s obzirom na to da se ne želi riskirati gubitak sredstava iz EU fondova

Godina	Osnovica
2002.	4.232,43 kn
2003.	4.414,42 kn
2004.	4.414,42 kn
2005.	4.546,85 kn
2006.	4.546,85 kn
2007.	4.819,66 kn
2008.	5.108,84 kn
2009.	5.415,37 kn
2010.	5.108,84 kn
2011.	5.108,84 kn
2012.	5.108,84 kn
2013.	5.108,84 kn
2014.	5.108,84 kn
2015.	5.108,84 kn
2016.	5.108,84 kn

Godina	Osnovica
2016.	5.108,84 kn
2017. siječanj	5.211,02 kn
2017. kolovoz	5.315,24 kn
2017. studeni	5.421,54 kn
2018.	5.421,54 kn
2019. siječanj	5.584,19 kn
2019. rujan	5.695,87 kn
2020.	5.809,79 kn
2021.	6.044,51 kn
2022. svibanj	6.286,29 kn
2022. listopad	6.663,47 kn
2023. siječanj	884,39 € (6.663,47 kn)
2023. travanj	902,08 € (6.796,72 kn)
2023. listopad	947,18 € (7.136,53 kn)

U IDUĆOJ GODINI NASTAVLJA SE RAD NA DALJNJEM RASTU PLAĆA U INTERESU ČLANOVA SINDIKATA

Sindikati imaju mogućnost u granskim kolektivnim ugovorima ugovoriti određene dodatke koji nisu propisani Zakonom o plaćama

Svi dodaci s osnove posebnih i nepovoljnih uvjeta rada koji su stalno obilježje radnog mjesta ugradit će se u koeficijente, a o svim ostalim postojećim ili novim dodacima na plaću koji nisu vrednovani u koeficijentima i koji ne predstavljaju stalno obilježje radnog mjesta i dalje će se moći pregovarati u sklopu granskih kolektivnih ugovora. Osim toga, Zakon predviđa i mogućnost pregovaranja o posebnim dodacima specifičnim za određenu djelatnost

Stalnim i zajedničkim naporima sindikata za povećanje plaća službenika i namještenika u javnim i državnim službama osigurani su preduvjeti za kontinuirano povećanje plaća radnicima.

Samo od 2022. godine postignuto je povećanje osnovice od 4 % od 1. svibnja 2022. godine, 6 % od 1. listopada 2022. godine te 2 % od 1. travnja 2023. godine, zatim povećanje koeficijentata složenosti poslova od 3 % do 5,8 % od 6. svibnja 2023. godine, uvođenje privremenog dodatka od 100, 80 i 60 eura od 1. lipnja 2023. te povećanje osnovice od 5 % od 1. listopada 2023. godine.

Materijalna prava

Ugovorena su i bolja materijalna prava; od ove godine ugovoren je regres za korište-

nje godišnjeg odmora državnih službenika i namještenika i službenika i namještenika u javnim službama u iznosu od 300 eura, rast božićnice u visini 300 eura, a prvi put u Kolektivni ugovor ušla je uskrsnica u iznosu od 100 eura.

Konačnim prijedlogom Zakona o plaćama propisani su mogući dodaci na plaću, kao i mogućnost da sindikati mogu u granskim kolektivnim ugovorima dodatno ugovoriti i određene dodatke koji Zakonom nisu predviđeni.

Dodatna prava koja nisu predložena zakonom o plaćama

Svi dodaci s osnove posebnih i nepovoljnih uvjeta rada koji su stalno obilježje radnog mjesta ugradit će se u koeficijente, a o

svim ostalim postojećim ili novim dodacima na plaću koji nisu vrednovani u koeficijentima i koji ne predstavljaju stalno obilježje radnog mjesta i dalje će se moći pregovarati u sklopu granskih kolektivnih ugovora. Osim toga, Zakon predviđa i mogućnost pregovaranja o posebnim dodacima specifičnim za određenu djelatnost.

U pogledu iduće godine sindikati će djelovati i dalje u interesu svojih članova, i to radom na uredbama koje trebaju osigurati bolje pozicioniranje zaposlenika unutar javnih i državnih službi i donijeti daljnji rast plaća kroz povećanje koeficijentata radnih mjesta.

Također, pregovorima za granski kolektivni ugovor pregovarat će se o dodatnim pravima koja zakonom o plaćama nisu predložena.

U POVODU MEĐUNARODNOG DANA VOLONTERA HRVATSKI CRVENI KRIŽ ORGANIZIRAO IZLOŽBU „PUT HUMANOSTI“ OD 5. DO 20. PROSINCA 2023. U EDUKACIJSKOM CENTRU HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA

Izložba „Put humanosti“ počast je sestri Štefaniji Papailiopulos

U povodu Međunarodnog dana volontera Hrvatski Crveni križ organizirao je izložbu „Put humanosti“, koja se mogla razgledati od 5. do 20. prosinca 2023. u Edukacijskom centru Hrvatskog Crvenog križa.

Ovo je - kako je naglasila Marina Pinjagić Telak, zamjenica izvršnog predsjednika Hrvatskog Crvenog križa - prvi put da Hrvatski Crveni križ organizira izložbu kojom odaje počast sestri Štefaniji Papailiopulos.

Neizbrisiv trag u hrvatskom sestinstvu

Štefanija Papailiopulos ostavila je neizbrisiv trag u hrvatskom sestinstvu, i to svojim požrtvovnim radom u ruralnim krajevima Hrvatske. Rođena je 1885. godine u Lipiku, u liječničkoj obitelji, tako da je odmalena usmjerena na pomaganje drugima.

Za vrijeme Prvog svjetskog rata sestra Štefanija dobrovoljno se prijavila kao volonterka u bolnicu Crvenog križa u Lipiku. Za svoj požrtvovni rad nagrađena je Srebrnom počasnom medaljom Crvenog križa 1916. godine. Nakon što je dobila Rockefellerovu stipendiju, otišla je na usavršavanje u Kanadu 1925. godine, a kad se vratila u Hrvatsku počela je održavati higijensko-domaćinske tečajeve u seoskim zajednicama. Prvi tečaj održan je u Turopolju, u selu Mraclin 1926. godine. U tom tečaju Štefanija je podučavala mlade žene, domaćice, održavanju higijene u kuhinji i pravilnoj pripremi hrane. Tečajevi Štefanije Papailiopulos bili su vrlo popularni i iznimno prihvaćeni.

Međutim, najvažnija je činjenica da se njezin „nevjerojatan entuzijazam“ prenio na druge medicinske sestre. Tako je imala svoj tim koji je podizao svijest o zdravlju stanovništva. Sestre u Štefanijinu timu uglavnom su održavale tečajeve zimi kada je bilo manje posla u polju.

Medalja „Florence Nightingale“

Budući da njezin predan rad nije ostao ne-

Nakon što je dobila Rockefellerovu stipendiju, Štefanija Papailiopulos otišla je na usavršavanje u Kanadu 1925., a kad se vratila u Hrvatsku počela je održavati higijensko-domaćinske tečajeve u seoskim zajednicama. Prvi tečaj održan je u Turopolju, u selu Mraclin 1926. godine. U tom tečaju podučavala je mlade žene, domaćice, održavanju higijene u kuhinji i pravilnoj pripremi hrane. Tečajevi Štefanije Papailiopulos bili su vrlo popularni i izvrsno prihvaćeni

Sestrinska riječ 1934.

„Nije lako spavati svaki mjesec u drugom krevetu ili često na slamnjači na podu. Putovanja su puna avantura, zaleđene rijeke, blato do koljena, a nerijetko prijevoz završi u snijegu ili blatu. U takvim situacijama jedino je bilo moguće nastaviti pješice. Nakon toga noge bi bile pune modrica, odjeća blatna, a soba u koju su sestre bile smještene hladna bez tople vode.“ Štefanija Papailiopulos prenosi riječi sestre Ane o domaćinskim tečajevima

zapažen, Međunarodni odbor Crvenog križa 1933. Štefaniji je dodijelio prestižnu medalju „Florence Nightingale“ za iznimni volonterški rad za vrijeme Prvog svjetskog rata.

Štefanija Papailiopulos umrla je 1958. godine u Zagrebu.

Izložba o Štefaniji Papailiopulos, kako je zaključila Marina Pinjagić Telak, „ističe njezin izniman doprinos humanosti i sestinstvu, čime je obogatila živote ljudi u ruralnim područjima Hrvatske. Štefanijino naslijeđe trajno je podsjećanje na važnost predanosti i humanosti u zdravstvu.“

Izložba o Štefaniji Papailiopulos ističe njezin izniman doprinos humanosti i sestinstvu, čime je obogatila živote ljudi u ruralnim područjima Hrvatske. Štefanijino naslijeđe trajno je podsjećanje na važnost predanosti i humanosti u zdravstvu, istaknula je na otvorenju izložbe Marina Pinjagić Telak, zamjenica izvršnog predsjednika Hrvatskog Crvenog križa

TAMARA ILIČIĆ, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA ŽUPANJA

Naša podružnica ima stabilan broj članova Sindikata, i to s tendencijom rasta jer se sve mlade sestre odmah učlanjuju u Sindikat

Tamara Iličić povjerenica je HSS MS-MT-a Županja od 2020. godine, a radi u obiteljskoj ambulanti u Gunji, podružnici Doma zdravlja Županja. U Gunji su dvije stomatološke ordinacije, dvije ordinacije obiteljske medicine, patronaža i ljekarna, sve u jednoj zgradi.

U početku je, od 2014., radila na zamjena u Domu zdravlja Županja, i to na raznim radilištima: kućnoj njezi, zubnoj ordinaciji, sanitetu i drugim. Sada radi u obiteljskoj ambulanti u Gunji.

Strah od poplave

U Gunji sam počela raditi mjesec dana nakon velike poplave. Poplava je bila u svibnju, a ja sam počela raditi u lipnju. Kad sam počela raditi, nakon tih poplava, kada se voda povukla i sve se nekako smirilo, primijetila sam da mi se pojavljuje osip po koži. Najprije sam pomislila da to nije ništa, ali nije se povlačilo. Bila je to posljedica proživljenog stresa - priča Tamara.

Poplava se, smatra ona, mještanima Gunje i okolnih mjesta nekako uvukla u psihu, stalno je prisutan strah.

Ako kiša pada cijeli dan, ljudi u Gunji najprije se pitaju koliki je vodostaj Save, pitaju se koliko će dugo kiša padati. I danas se boje - govori Tamara Iličić, dodajući kako je cijela ambulanta bila poplavljena.

Njezina podružnica ima stabilan broj članova Sindikata, 55, s tendencijom rasta jer se mlade sestre, kada počnu raditi, redovito učlanjuju u Sindikat.

Tamara osobito hvali dobru komunikaciju sa središnjicom Sindikata, ističe kako je veoma zadovoljna. Iako me, kaže, moja prethodnica, kolegica Antonija Zovkić, u sve uputila, kad nešto trebam napraviti i nije mi do kraja jasno, zovem središnjicu, a oni mi sve objasne i upute me, prezadovoljna sam njihovim odnosom prema članovima

Evo, ne znam da se ijedna iščlanila iz Sindikata!

Riješena i osnovica

Tamara osobito hvali dobru komunikaciju sa središnjicom Sindikata: Veoma sam zadovoljna. Iako me moja

prethodnica, kolegica Antonija Zovkić, u sve uputila, kad nešto trebam napraviti i nije mi do kraja jasno, zovem središnjicu. Oni mi sve objasne i upute me, prezadovoljna sam njihovim odnosom prema članovima.

Članovi njezine podružnice nisu imali problema s prekovremenim satima, međutim, imali su problema s osnovicom od 6 posto, ali je i to riješeno, i to sudskim putem.

Nadležni sud u Vinkovcima, Županijski, dao je za pravo članicama i članovima Sindikata kada je u pitanju 6 posto osnovice.

Unatoč tome, komunikacija s Upravom Doma zdravlja Županja je dobra. Što smo trebali iskomunicirati, iskomunicirali smo, problem je bila ta stavka za osnovicu.

U vezi s najnovijim pregovorima koji su rezultirali sklapanjem Dodatka III TKU-u, između sindikata javnih službi, među kojima je i HSS MS-MT-a, i Vlade RH, Tamara Iličić kaže da su članovi njezine podružnice prepoznali pozitivan pomak: božićnica je 300 eura, uskršnica će biti 100 eura, postoji i regres itd.

Sestinstvo kao jedina opcija

Tamara je rođena Vrbanjka. Srednju medicinsku školu završila je u Vinkovcima, gdje je i stažirala.

Roditelji su htjeli da studiram medicinu, govorili su mi, nakon što sam završila srednju školu, da idem dalje. Oni su me poticali da upišem medicinu, ali nisam htjela. Pronašla sam se u sestinstvu. I kad sam upisivala srednju školu, sestinstvo je za mene bilo jedina opcija, drugu nisam imala. Kad su me pitali što ću ako ne prođem, rekla sam: „Ne znam, pauzirat ću i čekati sljedeću godinu za upis.“ Još kao dijete, dok su se ostale djevojčice igrale s lutkama, ja sam hodala sa špricom i „maltretirala“ ostale svojom strašću za pozivom medicinske sestre.

Tamara je 2006. završila srednju školu, a počela je stažirati 2007. godine, 2008. položila je državni ispit i 2009. počela raditi. Za nju je sestinstvo sve, tip je osobe koja voli pomagati drugima na bilo koji način.

I ni u kojem slučaju, nikada, naglašava, ne bi mijenjala posao.

Kad bi se vrijeme vratilo, vjerojatno bih opet izabrala sestinstvo. Teoriju možeš naučiti, ali empatiju moraš imati u sebi. Tehniku previjanja, recimo, znaju svi, ali kad osjetiš da je pacijentu bolje kada ga dotakneš, to je nešto drugo - priča Tamara Iličić koja je doživjela i mnoge smiješne situacije, a jednu osobito pamti:

Došao nam je pacijent na previjanje s hrpom gaze, i to oblijepljene sa svih strana. Ja sam mu ponovno previla ranu, ali tako da to i estetski izgleda ljepše, a on mi reče: „Sestro, meni je već znatno bolje jer ovo puno ljepše izgleda.“

Kako u Gunji dugo nije bilo stalnog liječnika, više od deset godina, kad pacijenti iz Gunje odu na Hitnu ili u bolnicu u Vinkovce, pitaju ih kod kojeg su liječnika, a oni im odgovaraju kod koje su sestre - ili kod Tamare ili kod Snježane. Tako administraciji u bolnici bude jasnije kod kojeg se liječnika vode kao pacijenti.

Sada imamo liječnika koji je specijalizirao obiteljsku medicinu, iz Županje je. Dobro funkcioniramo, nadopunjavamo se. Drukčije je kada imate stalnog liječnika koji je cijelo vrijeme prisutan nego kad su zamjene - obrazlaže Tamara.

Njezina podružnica jednom godišnje, u povodu Dana sestinstva, organizira sestričnu zabavu.

Nekoliko smo godina sestričnu zabavu organizirali u Županji, a posljednjih godina u Bošnjacima u jednom restoranu. Prošle godine smo, preko jedne agencije iz Slavenskog Broda, poželjeli nešto drukčije pa smo otišli na dvodnevno putovanje u Budimpeštu. Bilo je vrlo lijepo.

IVAN SIČANICA, POVJERENIK HSS MS-MT-a I GLAVNI TEHNIČAR ODJELA ZA PSIHIJATRIJU NACIONALNE MEMORIJALNE BOLNICE „DR. JURAJ NJAVRO“ VUKOVAR

Kod nas nema problema s novim kadrom, nedavno nam se za 3 radna mjesta javilo čak 20 kandidata

Ivan Sičanica povjerenik je HSS MS-MT-a i glavni tehničar Odjela za psihijatriju Nacionalne memorijalne bolnice „Dr. Juraj Njavro“ Vukovar, a čini se da je pravi čovjek na pravome mjestu.

Radi u Vukovarskoj bolnici kao glavni tehničar na Odjelu za psihijatriju, a za vrijeme korone radio je na Intenzivnoj na ispomoći.

42 člana Sindikata

Na Intenzivnoj je, usprkos zahtjevnosti posla, nekako lakše, vladate pacijentima, ali Psihijatrija je nešto drugo. Na Odjelu psihijatrije potrebne su empatične osobe, mirne, one koje gase požar i smiruju situaciju. Potrebni su ljudi s iskustvom koji znaju primijeniti deeskalacijske metode. Komunikacija je važna na svim odjelima, a pogotovo na Psihijatriji - govori Ivan Sičanica.

Na njegovu odjelu mnogo je i pacijenata s PTSP-om.

Mi smo poratno područje pa imamo dosta branitelja s depresivnim i anksioznim poremećajima, imamo teških oblika PTSP-a i naših psihotičnih pacijenata. Ali, psihijatrija je znatno napredovala, lijekovi su bolji, a mi smo uveli i neke nove psihoterapijske metode - objašnjava Sičanica.

Kad smo zadnji put razgovarali za naš Glasnik, bila je pandemija, a sada smo u drugoj problematici, organiziramo sindikalne akcije, a u međuvremenu smo dobili i drugog ravnatelja, dr. Antu Blažanovića umjesto dosadašnje ratne ravnateljice Vesne Bosanac - kaže, naglašavajući kako njegova podružnica HSS MS-MT-a broji malo članova, ali su borbeni.

Sindikalcima uvijek nešto traže, takva nam je zadaća, boriti se za sve, tako da se ljudi možda malo i boje biti sindikalno aktivniji. No, zasad imamo 42 člana.

Dobra suradnja s Upravom

Kao sindikalni povjerenik ističe dobru suradnju s Upravom bolnice:

Uvijek su aktualne mjere štednje, kako nama, tako i ostalima. Kako nam se promijenio ravnatelj, ne mogu reći da nemamo dobru suradnju, dapače, veoma dobro surađujemo i s ravnateljem i s Pravnom službom bolnice. Uvijek izlaze u susret svim djelatnicima, daju svoj maksimum, koliko je to moguće unutar nekih prava, rasporeda, radnih mjesta i koeficijentata. Sve što je zajamčeno Kolektivnim ugovorima, ispoštovano je.

Naime, zbog specifične situacije sindikata u vukovarskoj bolnici nikada nisu bili skloni

Postoje neke naznake da bi sljedeće godine moglo biti novca za isplatu svima i onih 6 posto osnovice, i nama koji nismo tužili poslodavca. Što se tiče medicinskih sestara i tehničara, u prosjeku mogu očekivati prosječnu plaću medicinske sestre

Ivan Sičanica

Ivan Sičanica rođen je 1980. godine. Kad je počeo rat imao je, dakle, tek 10 godina. Do rata je završio četiri razreda osnovne škole u svome selu Stari Jankovci, a kad je selo okupirano, njegova je obitelj prebjegla u Cernu, gdje je Ivan nastavio školovanje. Sva su, ističe, njegova braćina bila u ratu, ali, na svu sreću, nitko nije poginuo. Srednju školu završio je u Vinkovcima, a višu, trogodišnju medicinsku, u Rijeci.

sindikalnim tužbama. Više su naklonjeni nagodbama. Zbog toga čekaju i isplatu poznate osnovice plaće od 6 posto.

Oni koji su tužili, njima je isplaćeno zbog tužbi, međutim, u vukovarskoj bolnici svi očekuju isplatu.

U Ministarstvu napominju da bi trebalo biti novca i za one koji nisu tužili zbog tih 6 posto pa da će se to, kažu, kompenzirati. To je već u zastari, mogućnosti tužbe više nema, a ako je nešto u zastari, jedina mogućnost da se to isplati je volja poslodavca.

Sporna osnovica

Ivan Sičanica, sindikalni povjerenik, član Upravnog vijeća bolnice i predsjednik Radničkog vijeća, misli da bi moglo doći do isplate: Postoje neke naznake da bi sljedeće godine moglo biti novca i za isplatu svima onih 6 posto osnovice, i nama koji nismo tužili poslodavca - tvrdi Sičanica.

Visina isplate ovisi o koeficijentima, radnom stažu, porezima i ostalom.

Ovakvo, što se tiče medicinskih sestara i tehničara, u prosjeku mogu očekivati prosječnu plaću medicinske sestre. Sporazumom o osnovnici dogovorena je povišica od 6 posto, međutim, u vrijeme krize vlada je to jednostavno ukinula pa se išlo na Vrhovni sud RH koji je potkraj 2020. objavio presudu o pravu na povećanje osnovice za 6 % za 2016. godinu za javne službenike prema Sporazumu iz 2011. godine. U tom sporu prethodno su svi županijski sudovi donijeli pravomoćne presude u korist radnika u javnim službama.

Primopredaja službe

I za komunikaciju sa središnjicom Sindikata Ivan Sičanica ima samo riječi hvale:

Kad se obratim središnjici, dobijem sve informacije i savjete. Sada je aktualna inicijativa plaćanja primopredaje službe i s tim u vezi vode se borbe s ravnateljima. Budući da je neujednačena praksa, prema nekim tumačenjima Kolektivnog ugovora, primopredaja službe spada u radno vrijeme i računa se 30 minuta prije početka službe ili nakon nje.

TOMISLAV GRETZER, POVJERENIK HSS MS-MT-a U OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI POŽEGA

Požeška podružnica HSS MS-MT-a je jaka, ne samo zbog broja članova, nego i zbog rada i odlične suradnje sa središnjicom

Primopredaja službe trebala bi ići u radno vrijeme, ali u većini slučajeva i u većini bolnica ona je izvan radnog vremena i nigdje se ne evidentira. Sindikat ima inicijativu da se medicinskim sestrama i tehničarima primopredaja prizna kao prekovremeni rad. Slao sam dopise Upravi bolnice, ali kod nas to još nije riješeno.

Za razliku od prekovremenih, pitanje prijevoza i putnih troškova je riješeno.

Ako imate mogućnost organiziranja međumjesnog prijevoza unutar svoga radnog vremena, poslodavac vam isplaćuje naknadu za prijevoz prema cijeni prijevozne karte. Ako nemate tu mogućnost, platit će po kilometrima.

Po kilometru se plaća oko 1,40 kuna, ali to se svaki mjesec mijenja.

Osim toga, Sičanica kaže je medicinskim sestrama i tehničarima isplaćena razlika za pogrešno obračunat privremeni dodatak. Naime, privremeni dodatak je određen po koeficijentima, ali je COP pogrešno obračunavao u smislu da su dobili umanjenu stopu privremenog dodatka.

Zbog toga je, govori Sičanica, izdan nupatak od strane Ministarstva pravosuđa i uprave da se to refundira. Neke su bolnice to bolje, a neke lošije odradile, naša je Bolnica postupila po uputi, napravila korekciju i djelatnicima isplatila razliku.

Novi Pravilnik o sistematizaciji

Međutim, najveće postignuće Ivana Sičanice kao sindikalnog povjerenika je uporobno guranje novog Pravilnika o sistematizaciji, koji je Uprava bolnice konačno i donijela.

Pravilnik o sistematizaciji forsirao sam 3 - 4 godine, a nije se pomicalo ništa, no čim je nova Uprava došla, u mnogim je slučajevima medicinskim sestrama i tehničarima priznato prvostupništvo i rad po smjenama, tako da su novom sistematizacijom mnogi profitirali. I mnogi odjeli, koji se mogu organizirati, rade s jednom sestrom prvostupnicom u smjeni, što nije baš praksa u drugim bolnicama. Kod nas je novom sistematizacijom mnogima priznata završena stručna sprema - ponosan je uporni Sičanica.

Naravno, sistematizacija i priznanje struke sa sobom nose i povećanje plaće. Riječ je, dakle, o sindikalnim uspjesima koji nisu dovoljno vidljivi, ali su značajni.

Sičanica naglašava da nova Uprava bolnice potiče zapošljavanje medicinskih sestara i tehničara:

Naša bolnica ima sreću pa se uvijek javi dovoljno sestara i tehničara. Nedavno je bio raspisan natječaj na koji se za tri mjesta na neodređeno radno vrijeme javilo čak 20 kandidata.

Tomislav Gretzer novi je povjerenik je HSS MS-MT-a u Općoj županijskoj bolnici Požega. Rođen je 1985. godine, srednju medicinsku školu završio je u Pakracu, višu medicinsku u Zagrebu, a magisterij u Osijeku. U OŽB-u Požega radi već 18 godina, praktički od pripravničkog staža do danas.

Trenutačno je anesteziološki tehničar i radi kao prvostupnik.

Kad bi se poštovala uredba koja je na snazi u vezi s priznavanjem magisterija, onda bi magistar, prema složenosti poslova, bio dobrodošao na Anesteziji u našoj bolnici. Jednoga dana i to će biti - optimističan je Tomislav Gretzer koji vodi sindikalnu podružnicu sa 151 članom.

Od toga ih je oko 120 iz bolnice, a ostali su iz Doma zdravlja Požega.

Dobra komunikacija

Požeška podružnica HSS MS-MT-a je jaka, ne samo zbog broja članova, nego i zbog rada i odlične suradnje sa središnjicom.

Kad god zovem središnjicu, sve se riješi, što god treba, nemam baš nikakve primjedbe na suradnju i komunikaciju sa središnjicom. S obzirom da smo u srpnju pretrpjeli oluju, tuču, poplavu i olujni vjetar sada smo u fazi prikupljanja pomoći pa ćemo, uz pomoć središnjice, i dodatno pomoći našim članovima - priča Gretzer koji ima dobru suradnju i komunikaciju i s Upravom bolnice.

S Upravom i menadžmentom bolnice nema problema. Sve je korektno, poštuju se propisi, kako je i doneseno.

Dan sestristva

Međutim, iako su očekivanja članova veća, uglavnom su zadovoljni s onim što je ispregovrano, ali očekujem da nam se, s obzirom na to da je inflacija i da smo u Europskoj uniji, plaće značajnije približe s onima u članicama EU. Cijene su izjednačene, a primanja nisu, u tom smjeru treba napredovati - mišljenja je Gretzer.

Nakon korone, ove je godine podružni-

Članovi podružnice uglavnom su zadovoljni, s onim što je ispregovrano, ali očekujem da nam se, s obzirom na to da je inflacija i da smo u Europskoj uniji, plaće značajnije približe onima u članicama EU. Cijene su izjednačene, a primanja nisu, u tom smjeru treba napredovati

ca HSS MS-MT-a, u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo, Dan sestristva obilježila akcijom mjerenja šećera u krvi, nakon čega je održana i sestrijska zabava.

S Upravom i menadžmentom bolnice stvarno nema nikakvih problema. Sve je korektno, sve se poštuje po zakonu, kako je i doneseno

VESNA GLAS, POVJERENICA HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE, I **MARIJA KUNŠTEK**, TAJNICA PODRUŽNICE HSS MS-MT-a U DOMU ZDRAVLJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Sve što je propisano zakonom, to dobijemo, ali sve ostalo što je u kategoriji mogućnosti, politika stopira

Vesna Glas, povjerenica HSS MS-MT-a u Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije, tu dužnost obnaša već desetak godina.

Angažirala sam se u Sindikatu jer sam za pravicu, otvorena sam, jasna i glasna! – ističe Vesna Glas.

Za pravicu, kažete?!

Nego kaj! Zato sam i postala povjerenica Sindikata.

S njom se slaže kolegica i prijateljica Marija Kunštek, tajnica njihove podružnice HSS MS-MT-a, koja tu dužnost obavlja 21 godinu, točnije od 2002. godine.

Što vam znači ovaj posao?

Vesna Glas: Meni je sestrinstvo i ljubav, i zanimanje, i profesija i poziv. Više od posla koji silno volim. Svako radno mjesto je specifično, ali ovo ima mnogo dobrih strana. U svakom slučaju, ovaj posao čovjek mora voljeti. To je baš poziv, a ne samo profesija, a kada je riječ o pozivu, onda se čovjek osjeća zadovoljnim na bilo kojem radnom mjestu. Na svakom radnom mjestu na kojem sam radila osjećala sam se dobro i s ljubavlju ga odrađivala.

S kojim se problemima najčešće susrećete kao povjerenica Sindikata?

Vesna Glas: U našem Domu zdravlja Upravu uvijek moramo malo pogurati i podsjetiti. Recimo, oni nama isplaćuju sve ono što je zakonski propisano, točno u cent. Međutim, kada Ministarstvo dopusti mogućnost da nam nešto dodatno mogu isplatiti, koliko žele, od toga ne bude ništa, samo isplaćuju ono što je zakonom propisano. Što je propisano kao mogućnost, to ne rade jer

Mi smo definitivno kao medicinske sestre potplaćene. Sestre su stup našeg društva i definitivno zaslužuju više, naglašava Vesna Glas, a Marija Kunštek dodaje da bi sigurno bilo mnogo gore da nema Sindikata. Sindikat je, napominje, brana i zaštita, jamac da se poštuje kolektivni ugovor

ne moraju pa ništa ne dobijemo. Tako reagira Upravno vijeće.

A što je s isplatama u mjerama 60, 100...?

Vesna Glas: Jednokratno, to nam isplaćuju, a iznos ovisi od osobe do osobe.

Marija Kunštek: Ja sam u onoj kategoriji 100 eura još uvijek kao srednja medicinska sestra i to mi isplaćuju.

Kako trajnije riješiti inflatorni udar na plaće, posebno plaće Medicinskih sestara i tehničara?

Vesna Glas: Mi smo definitivno kao medicinske sestre potplaćene. Sestre su stup našeg društva i definitivno zaslužuju više.

Marija Kunštek: Sigurno bi bilo mnogo gore da nema Sindikata. Sindikat je brana i zaštita, jamac da se poštuje kolektivni ugovor

Kako se u vašem Domu zdravlja odnose prema tzv. višim sestrama?

Vesna Glas: U Domu zdravlja nema takvih radnih mjesta. Imamo mnogo medicinskih sestara koje su prvostupnice, a rade, primjerice, u obiteljskoj ambulanti i to radno mjesto nije sistematizirano za prvostupnicu nego za srednju medicinsku sestru. Ona, dakle, ima plaću srednje sestre, bez obzira na

to što se dodatno školovala, odnosno, ako je Ministarstvo propisalo koje je to radno mjesto, naš Dom zdravlja postupa tako kako je propisano. To, definitivno, nije dobro. Zašto bi se netko školovao ako to neće pratiti bolje radno mjesto i viša plaća.

U kakvoj ste komunikaciji s Upravom Doma zdravlja?

Vesna Glas: Ja sam predsjednica Radničkog vijeća i članica Upravnog vijeća i prilično sam glasna, sve im dam do znanja, ali sam jednostavno u manjini i politika odlučuje. Sve što je propisano zakonom, to dobijemo, ali sve ostalo što je u kategoriji mogućnosti, politika stopira.

Pet je članova Upravnog vijeća, troje iz područja politike, jedan član ispred stručnog vijeća, a ja sam članica Uprave ispred Radničkog vijeća. Tri glasa prevladaju, uvijek je 3 : 2 ili 4 : 1, eventualno jedan bude suzdržan.

Da nema Sindikata, bi li bilo gore?

Marija Kunštek: Bilo bi sigurno mnogo gore. Sindikat je brana i zaštita, jamac da se poštuje kolektivni ugovor.

Vesna Glas: Da nema Sindikata, bilo bi definitivno gore. Ne bi bilo ni kolektivnog ni granskog ugovora, niti raznih dodataka. I osnovica bi bila niža. Za sve se to ipak Sindikat izborio u pregovorima.

Kod nas, kao i drugdje, svaka ispostava i radno mjesto imaju svoje specifične probleme. Opće sestre uvijek misle da su kao srednja stručna sprema zapostavljene. Sestre u zakupu odnosno u koncesiji su specifične. One se ne ističu zbog toga što su u koncesiji i boje se. Same sebi plaćaju sindikalnu članarinu, neće da im to ide preko plaće jer se boje. Imali smo slučaj u zakupu da medicinska sestra nije dobila ono što je trebala pa smo kao Sindikat reagirali i doktor je sve uredno platio. Svaka sestra koju se zakine i javi se Sindikatu da ima problem, dobije sve što joj prema

Sestre u zakupu odnosno u koncesiji su specifične. One se ne ističu zbog toga što su u koncesiji i boje se. Same sebi plaćaju sindikalnu članarinu, neće da im to ide preko plaće jer se boje. Imali smo slučaj u zakupu da medicinska sestra nije dobila ono što je trebala pa smo kao Sindikat reagirali i doktor je sve uredno platio. Svaka sestra koju se zakine i javi se Sindikatu da ima problem, dobije sve što joj prema

Marija Kunštek i Vesna Glas (na fotografiji desno)

zakonu i kolektivnom ugovoru pripada. Sindikat radi svoj posao.

Problem je i što vrlo malo mladih sestara ulazi u Sindikat. Doista bi trebali razumjeti koliko je to važno, a ne misliti da se netko drugi treba izboriti za njihova prava.

Je li velik pritisak na medicinske sestre i tehničare u Domu zdravlja?

Vesna Glas: Iako nema noćnog rada, mi smo izloženi znatno većem pritisku pacijenata, i to svaki dan, što u ordinaciji, što telefonom, što mailom.

Marija Kunštek: Specijalistička ambulanta u Domu zdravlja radi, primjerice, više nego ijedna specijalistička ambulanta u bolnici. Mi primamo više pacijenta. Ni patronaži nije lako?

Vesna Glas: Nije. Ili je vrućina ili hladno-

Imamo mnogo medicinskih sestara koje su prvostupnice, a rade, primjerice, u obiteljskoj ambulanti i to radno mjesto nije sistematizirano za prvostupnicu nego za srednju medicinsku sestru. Ona, dakle, ima plaću srednje sestre, bez obzira na to što se dodatno školovala, odnosno, ako je Ministarstvo propisalo koje je to radno mjesto, naš Dom zdravlja postupa tako kako je propisano. To, definitivno, nije dobro, kaže Vesna Glas

ća, socijalni uvjeti su loši u kućama, socijalnih je slučajeva sve više, socijalnih problema sve više pa kolegice, uz zdravstvene probleme, često slušaju i priče o socijalnim problemima. Moramo biti savjetnice za sve, spona svih službi. Stanovništvo je sve starije, udaljeniji su, mladi više rade, ne mogu ni toliko pomagati. Zajednice su sve manje, mladi idu živjeti sami i zbog svojih obveza više ništa ne stižu.

Koliko članova u podružnici imate?

Marija Kunštek: Naša podružnica trenutno ima 75 članova. Veoma smo rastrkani jer kao Dom zdravlja imamo šest ispostava na cijelom teritoriju Krapinsko-zagorske županije. Vrlo nas je teško okupiti i komunicirati, kao i bilo što organizirati na jednom mjestu.

Što organizirate na godišnjoj razini?

Marija Kunštek: Svake godine idemo na sindikalne izlete u povodu Dana sestrinstva. Organiziramo izlete koje mi same plaćamo, posljednji put bile smo u Hallstattu, u Austriji, a prije smo putovale u Sarajevo, na Brijune, Plitvička jezera itd. Dakle, oko 12. svibnja svake godine putujemo.

Dva desetljeća patronažna sestra u Krapinsko-zagorskoj županiji

Vesna Glas srednju medicinsku školu završila je u Mlinarskoj, u Zagrebu, 1985. godine, nakon čega je 1990. upisala višu medicinsku koju je također završila. U Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije radi već 20 godina kao patronažna medicinska sestra. Njezin radni vijek počeo je 1985., najprije na Salati na Dječjem odjelu gdje je radila gotovo deset godina, a zatim u KBC-u Zagreb, na Sv. Duhu.

M. Kunštek : Svake godine idemo na sindikalne izlete

Marija Kunštek tajnica je podružnice HSS MS-MT-a u Domu zdravlja Krapinsko-zagorske županije od 2002. godine. Svake godine idemo na sindikalne izlete u povodu Dana sestrinstva. Organiziramo izlete, posljednji put bile smo u Hallstattu, u Austriji, a prije smo putovale u Sarajevo, na Brijune, Plitvička jezera itd.

PREDSTAVLJANJE KNJIGE „SRCEM ZA RANJENU HRVATSKU – MEDICINSKE SESTRE I MEDICINSKI TEHNIČARI U DOMOVINSKOM RATU – SVJEDOČENJA“

Zahvala i priznanje svim znanim i neznanim medicinskim sestrama i medicinskim tehničarima za njihov samozatajan rad u najtežim trenucima Lijepe naše

Knjigom „Srcem za ranjenu Hrvatsku“ Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara zahvaljuje i odaje priznanje svim znanim i neznanim medicinskim sestrama i medicinskim tehničarima za njihov samozatajan rad u najtežim trenucima Lijepe naše koji su kad je bilo najteže, dali obol obrani domovine. U temelje hrvatske države, slobode i demokracije ugradili su sebe, svoj poziv, znanje i mladost.

Tijekom listopada i studenoga 2023. nastavljena je promocija knjige Ivica Radoša „Srcem za ranjenu Hrvatsku“. Brojni novinari lokalnih i nacionalnih medija (novine, portali, radiopostaje i TV kuće) izvještavali su i bili kroničari predstavljanja knjige u izdanju nakladnika. Autor Ivica Radoš i Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT-a, u ime nakladnika, u povodu promocije knjige dali su medijima brojne izjave i intervjue.

Autor Ivica Radoš istaknuo je kako je knjiga nastala kao razgovor s medicinskim sestrama i medicinskim tehničarima koji su sudjelovali u Domovinskom ratu. Na više od 400 stranica knjiga donosi sjećanja i svjedočanstva medicinskog osoblja od Vukovara do Dubrovnika, koji su u ratu sudjelovali kao dragovoljci, unutar aktivnog vojnog sastava ili su djelovali unutar svojih ustanova na radnim mjestima. Kako je rekao, riječ je o svjedočanstvima koja nisu nimalo ugodna, ali

Tijekom listopada i studenoga 2023. nastavljena je promocija knjige Ivica Radoša „Srcem za ranjenu Hrvatsku“. Brojni novinari lokalnih i nacionalnih medija (novine, portali, radiopostaje i TV kuće) izvještavali su i bili kroničari predstavljanja knjige u izdanju nakladnika. Autor Ivica Radoš i Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT-a, u ime nakladnika, u povodu promocije knjige dali su medijima brojne izjave i intervjue

koja je nužno konačno ispričati, pogotovo kako bi se s njima upoznali mlađi naraštaji.

Do realizacije ove knjige došlo je na inicijativu Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i medicinskih tehničara kako bi se prikazala i druga perspektiva Domovinskog rata te požrtvornost medicinskog osoblja - poručila je predsjednica Glavnog vijeća Sindikata Anica Prašnjak.

Željeli smo da se javnost upozna i da se ne zaboravi što su te majke i ti očevi, ti mladići i djevojke prolazili u ratu. Tu ima vrlo

bolnih opisa, vrlo teških situacija medicinskih sestara i tehničara koji su proživjeli tegobne trenutke na ratištu, ali i na svojim radnim mjestima. Kako nitko u proteklih 30 godina nije zapisao svjedočanstvo medicinske sestre ili tehničara, rekli smo si sami da ćemo mi onda uložiti taj trud. Angažirali smo stoga dobrog pisca i novinara za kojeg smo znali da će moći ta svjedočanstva nakon toliko godina „izvući“ iz ljudi - zaključila je Anica Prašnjak.

Karlovac

10. listopada 2023. godine

knjiga je predstavljena u krutom Muzeju Domovinskog rata na Turnju pokraj Karlovca.

O knjizi su govorili Juraj Horvatin, kustos muzejskog Odjela suvremene povijesti od stvaranja Republike Hrvatske 1990. godine, i Ivica Sečen, nastavnik hrvatskoga jezika i književnosti, publicist, hrvatski dragovoljac te suautor filma o Domovinskom ratu u izdanju Hrvatskog časničkog zbora grada Karlovca. Voditeljica predstavljanja knjige bila je Vanja Gvozdić, a ulomke iz knjige čitala je Petra Cicvarić uz glazbenu pratnju Tomislava Jambrošića.

Gospić

24. listopada 2023. godine knjiga je predstavljena u prepunom Kulturno-informativnom centru Gospić.

U ime Opće bolnice Gospić promociju ove vrijedne knjige organizirala je Mara Čačić Stilić, glavna sestra te ustanove i medicinska sestra za vrijeme rata. O knjizi su govorili izv. prof. dr. Jasminka Brala Mudrović i prof. Marina Franić Šimunić s Odjela za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru te voditelj Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ – Područni centar Gospić dr. sc. Ivan Brlić. Voditeljica promocije bila je Ljubica Ilievka Radošević. Svi govornici istaknuli su važnost teme knjige i spomenuli mnogo detalja zbog kojih bi bilo dobro pročitati je. Na predstavljanje knjige odazvao se velik broj ljudi, a po završetku svi prisutni bili su ohrabreni i motivirani pročitati knjigu i pročitati duboku temu prepoznavajući

Do realizacije ove knjige došlo je na inicijativu Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i medicinskih tehničara kako bi se prikazala i druga perspektiva Domovinskog rata te požrtvornost medicinskog osoblja - poručila je predsjednica Glavnog vijeća Sindikata Anica Prašnjak.

jući njezin višestruki utjecaj na hrvatsku.

Vukovar

9. studenoga 2023. godine knjiga je predstavljena u Pastoralnom centru sv. Bono i Domu sv. Franje u Župi sv. Filipa i Jakova. O knjizi je govorio dr. sc. Dražen Živić, hrvatski demograf, pomoćnik ravnatelja Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ – Područni centar Vukovar, i profesor Davor Runčić, sudionik Domovinskog rata te jedan od najplodnijih pisaca i kroničara o Domovinskom ratu. Voditelj promocije bio je Siniša Đurić.

Koprivnica

15. studenoga 2023. godine u Pučkom otvorenom učilištu Koprivnica na promociji knjige govorio je Dražen Ernečić, povje-

nićar, viši kustos Muzeja grada Koprivnice, i Tomislav Brandolica, magistar povijesti s Fakulteta hrvatskih studija.

Voditeljica predstavljanja bila je Dragana Pandža, a ulomke iz knjige čitala je Martina Vadjla. Događanju je prisustvovao zamjenik župana Ratimir Ljubić, a okupljanje je organizirala medicinska sestra i članica Upravnog vijeća OB-a „Dr. Tomislav Bar-

dek“ Ljiljana Sambol, čije se svjedočanstvo nalazi u knjizi. Dvorana je za vrijeme promocije bila popunjena do posljednjeg mjesta.

Slavonski Brod

21. studenoga 2023. godine knjiga je predstavljena u Velikoj dvorani Poliklinike OB-a „Dr. Josip Benčević“. U dvorani se tražilo mjesto više pa su mnogi mora-

li stajati. O knjizi su govorili prof. dr. sc. Ivica Balen, prim. dr. med., ratni ravnatelj OB-a „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod, i Ivan Mikuš, profesor povijesti Srednje medicinske škole Slavonski Brod. Voditeljica predstavljanja bila je Dunja Vanić.

Osijek

28. studenoga 2023. godine knjiga je predstavljena u prostorijama Vikarijata Osijek, podružnici Nadbiskupijskog ordinarijata, a o njoj su govorili prof. dr. sc. Ivan Trojan, predavač na Odjelu za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Osijek i predsjednik Ogranka Matice hrvatske u Osijeku, te doc. dr. sc. Nada Prlić, doktorica sestrinstva, predavačica na Medicinskom fakultetu u Osijeku. Voditelj predstavljanja knjige bio je Ivica Čačić, glumac HNK Osijek.

ZAJEDNO PROTIV MJERA ŠTEDNJE – VELIKI PROSVJED ČLANOVA SINDIKATA IZ 30 DRŽAVA ODRŽAN 12. PROSINCA 2023. ORGANIZACIJI EUROPSKE KONFEDERACIJE SINDIKATA (ETUC)

Ono o čemu se odlučuje je budućnost EU, ponovno uvođenje mjera štednje skupo će vas stajati na skorim europskim izborima

Članovi sindikata iz 30 država 12. prosinca 2023. sudjelovali su u prosvjedu Zajedno protiv mjera štednje u organizaciji Europske konfederacije sindikata (ETUC), na kojemu su upozorili političare da će ih ponovno uvođenje mjera štednje skupo stajati na skorim europskim izborima.

Ono o čemu se odlučuje je sama budućnost Europske unije. Ono o čemu se odlučuje je hoće li biti dovoljno ulaganja za naša radna mjesta i zeleni prijelaz. Odlučuje se hoće li biti dovoljno bolnica, škola i domova - rekla je Esther Lynch, glavna tajnica ETUC-a.

Prosvjed je održan uoči sastanka šefova europskih vlada, koji pokušavaju pronaći konsenzus u vezi s kontroverznom reformom gospodarskog upravljanja EU-om, prema kojoj bi države članice s deficitom većim od 3 posto BDP-a morale svake godine smanjiti svoj proračunski deficit za najmanje 0,5 posto BDP-a.

To bi značilo da će, prema izračunima ETUC-a temeljenim na podacima Europske komisije, države članice već iduće godine biti prisiljene smanjiti svoje proraču-

ne za ukupno 45 milijardi eura.

Tražimo radikalno preispitivanje kako bismo osigurali da države članice mogu ulagati, mogu podržati javne usluge i mogu osigurati da svi radni ljudi vjeruju da postoji budućnost za Europu, a ne budućnost koja se temelji na štednji koju zahtijeva EU - istaknula je Esther Lynch.

ETUC i njegove podružnice pozivaju čelnike EU da podrže:

- Pravila gospodarskog upravljanja

koja dobrobit ljudi i planeta stavljaju iznad proizvoljnih ograničenja, uključujući „zlatno pravilo“ za javna ulaganja koja barem isključuju ulaganja za društvene i klimatske ciljeve iz ograničenja potrošnje.

- Održavanje uspješnih mehanizama solidarnosti EU-a uvedениh tijekom pandemije, kao što je Instrument za oporavak i otpornost, kako bi se osigurali jednaki uvjeti za ulaganja.

• Daljnje jednogodišnje produženje opće klauzule o izuzeću iz Pakta o stabilnosti i rastu kako bi bilo dovoljno vremena za postizanje održive reforme gospodarskog upravljanja.

- Inicijative potrebne za osiguravanje poštenog odnosa prema radnicima, uključujući bolja radna mjesta i veće plaće, podršku kolektivnom pregovaranju, bolje uvjete rada i ukidanje nesigurnog rada.

Tražimo radikalno preispitivanje kako bismo osigurali da države članice mogu ulagati, mogu podržati javne usluge i mogu osigurati da svi radni ljudi vjeruju da postoji budućnost za Europu, a ne budućnost koja se temelji na štednji koju zahtijeva EU, rekla je Esther Lynch, glavna tajnica ETUC-a